

شناسایی و رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار

ابراهیم دلداری^۱

قدرت الله باقری راغب^۲

آزیتا شهپرتوفیق^۳

 10.22034/SSYS.2022.769.1525

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۲/۱۴

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۴/۵

مشارکت در فعالیت های خیرخواهانه، از جمله امور پسندیده ای است که همه بزرگان دینی بر آن تأکید دارند. یکی از جنبه‌های مشارکت در فعالیت های خیرخواهانه، ورزش می‌باشد. لذا هدف از پژوهش حاضر شناسایی و رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار می‌باشد. روش تحقیق حاضر آمیخته بود. جامعه آماری تحقیق حاضر شامل خیرین ورزش یار بودند که به موضوع تحقیق حاضر اشراف کامل داشتند. بر اساس انتخاب هدفمند، تعداد ۱۸ نفر به عنوان نمونه تحقیق مشخص گردیدند. با مطالعه مبانی نظری و نظرات خبرگان، مؤلفه‌های اولیه استخراج گردید. تعداد ۷ عامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار شامل باورهای مذهبی، علاقه به ورزش، کسب پایگاه اجتماعی، بنای یادبود برای گذشتگان، عدالت خواهی، تعهد اجتماعی و درخواست های شخصی شناسایی و

۱- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

E-mail: Deldar.ebrahim@ut.ac.ir

۲- دانشیار، مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۳- دکترای مدیریت ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

نهایی گردید. کلیه روند تجزیه و تحلیل داده های تحقیق با استفاده از نرم افزار Electre SoLver (روش الکتره) انجام گردید. نتایج نشان داده است که باورهای مذهبی با چیرگی ۶، مهمترین عامل و درخواست های شخصی با چیرگی صفر، کم اهمیت ترین عامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار می باشد. بنابراین پیشنهاد می شود مدیران ذیربط، با بهره گیری از عوامل استخراج شده، افراد مستعد در امر مشارکت در فعالیت های خیریه را شناسایی و انگیزه کافی را در آنها برای مشارکت ایجاد نمایند.

واژگان کلیدی: نظریه سه شاخگی، باورهای مذهبی، عدالت اجتماعی، پایگاه اجتماعی و وقف.

مقدمه

هر جامعه‌ای متناسب با نظام فرهنگی خود، نوع ویژه‌ای از مشارکت مردمی را داراست. بر این مبنا در جامعه‌ی ایران، غالب اشکال مشارکت‌های مردم در بافت ساختار ارزش‌های مذهبی صورت گرفته است و اصیل‌ترین احساسات، عواطف و خواست‌های ایرانیان ریشه در باورها و ارزش‌های مذهبی دارد (مسجد جامع، ۱۳۷۷: ۸). مشارکت و یاری‌گری در فرهنگ ایرانی و اسلامی با تأکید بر جنبه‌های روانی و معنوی و رشد شخصیت باعث پیدایش و آفرینش دانش و آگاهی شده است و در از بین بردن دشواری‌ها و گشودن مرزهای بسته به راه‌های تازه کمک می‌نماید (آغاز، ۱۳۸۱: ۲۲۸).

با نگاهی گذرا به منابع اسلامی درمی‌یابیم، اعمالی که از نظر اسلام نیک شمرده شده‌اند، اعمالی هستند که خیرخواهی و دیگرخواهی در آن بروز و ظهور دارد و به نوعی منفعت دیگران در آن نهفته است (گنجی و همکاران، ۱۳۹۴: ۹۰۸). قرآن کریم در باب گذرا بودن زندگی این جهانی، رفتار مسئولانه‌ی انسان مسلمان در آباد ساختن دنیا و به سامان آوردن بی‌نظمی‌ها و کاستی‌ها و زندگی جاودان در جهان آتی می‌فرماید: انسان‌های نیکوکار که دل‌ها (و یا به عبارتی همان عقل‌ها و اندیشه‌هایشان) را از بدی‌ها حفظ می‌کنند، (متقین یا) پرهیزگاران هستند و در معرفی پرهیزگاران این گونه می‌فرماید: «آن کسانی که به غیب ایمان دارند و نماز به پای می‌دارند و از هرچه روزی ایشان کردیم (به فقیران و درماندگان) انفاق می‌نمایند (سوره بقره، آیه ۳). بنابراین، کوشش برای رفع گرفتاری‌ها و مصائب دیگران نه تنها وظیفه‌ی هر فردی است، بلکه از بهترین و عالی‌ترین لذت‌های حیات به شمار می‌آید. می‌توان عنوان نمود، مشارکت در امور خیریه و وقف عبارت است از: شرکت آگاهانه، داوطلبانه و مؤثر مردم در امور خیریه‌ی روستا، شهر و یا کشور خود به منظور رفع نیازهای سایر افراد یا رفع کاستی‌های موجود جامعه (گنجی و همکاران، ۱۳۹۴: ۹۰۹).

شواهد نظری و تجربی نشان می‌دهند، کنش‌های خیرخواهانه‌ی انسان‌ها تا حدود زیادی ریشه در باورها و اعتقادات شهروندان دارد و باورهای فرهنگی و اجتماعی در گرایش‌های نوع‌دوستی و رفتارهای داوطلبانه و نیکوکارانه‌ی شهروندان مؤثر است. برگر^۱ (۲۰۰۶) معتقد است که شهروندان با اعتقادات مذهبی قوی در مقایسه با سایرین، مشارکت بیشتری در فعالیت‌های خیریه و کمک به قشرهای آسیب‌پذیر و نیازمند داشته‌اند. همچنین وانگ و گراد^۲ (۲۰۰۸) بر این باورند که باورهای مذهبی از عوامل تعیین‌کننده‌ی کنش‌های داوطلبانه و افزایش کمک‌های خیریه و بشردوستانه است. شهروندان معتقد به باورهای مذهبی تمایل بیشتری دارند تا کمک‌های خیریه‌شان را در اختیار قشرهای آسیب‌پذیر و معلولان قرار دهند (وانگ و گراد^۳، ۲۰۰۸).

کمک به سایرین در کشورهای مختلف به صورت‌های گوناگونی انجام می‌شود. برای مثال در آمریکا بیش از ۷ درصد از کمک‌های مردمی به واسطه اعمال قوانین و مقررات صورت گرفته است. این رقم در انگلستان بیش از ۲۰ درصد است (سندرز و اسمیت^۳، ۲۰۱۴: ۳). در صورتی که

1. Berger
2. Wang & Graddy
3. Sanders & Smith

در کشور ما قوانین اجباری برای اعطای خیریه وجود ندارد و تمامی کمک‌هایی که صورت می‌گیرد از سوی خیرین، همگی داوطلبانه، هر چند به نیت گوناگون می‌باشد.

به صورت کلی عوامل بسیاری بر چرایی خیرینی که به نهادهای خیریه کمک می‌کنند، تأثیرگذار است. جهانیان (۱۳۹۶) در پژوهشی، انگیزه واقفان را اینگونه بیان می‌کند: واقفان، چهار نوع انگیزه می‌توانند داشته باشند: قرب الهی خالص و متعالی، محبت گرم، نوع دوستی و شهرت و جاه‌طلبی (جهانیان، ۱۳۹۶). یادگاری و نائینی (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان «بررسی عوامل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی مؤثر بر مشارکت حامیان در طرح اکرام ایتم کمیتة امداد امام خمینی (ره) شهر اصفهان»، دریافتند که ۶۵ درصد از حامیان طرح اکرام ایتم کمیتة امداد امام خمینی طرح اکرام ایتم داشته‌اند. یافته‌های تحقیق مشخص نمود که بین میزان مشارکت حامیان از یک سو و اعتماد اجتماعی، پایگاه اجتماعی، انگیزه، باورها و اعتقادات مذهبی، سن، و تحصیلات حامیان از سوی دیگر رابطه معناداری وجود داشته اما رابطه معنی داری بین متغیر درآمد و شغل حامیان با میزان مشارکت ایشان یافت نگردید. همچنین نتایج حاصل از رگرسیون چندگانه به شیوه گام به گام نشان داد که متغیرهای باورها و اعتقادات مذهبی، اعتماد اجتماعی، انگیزه حامیان و عملکرد کمیتة امداد امام خمینی (ره) حدود ۶۵ درصد از میزان مشارکت حامیان در طرح اکرام ایتم را تبیین می‌کند (یادگاری و نائینی، ۱۳۹۵). گنجی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان «مشارکت در امور خیریه و وقف، پیش درآمدی بر توسعه‌ی پایدار»، دریافتند که ارتباط معنی‌داری بین متغیرهای دین‌داری، عدالت‌خواهی، انسجام اجتماعی، اعتماد اجتماعی، تعلق و تعهد اجتماعی با مشارکت مردم در نیکوکاری و به طور خاص وقف نیز بیشتر می‌شود. متغیر عدالت‌خواهی بیشترین نقش را در تبیین نیکوکاری دارد (گنجی و همکاران، ۱۳۹۴). باغبانی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی عوامل مؤثر بر تمایل رفتاری مردم مشهد نسبت به سنت وقف پرداختند و دریافتند که سه عامل نگرش کلی، هنجار ذهنی و کنترل رفتاری ادراک شده‌ی شهروندان، به طور معنی‌داری با تمایل رفتاری‌شان نسبت به سنت حسنه وقف در ارتباط می‌باشد (باغبانی و همکاران، ۱۳۹۴).

به صورت کلی، عوامل اقتصادی و غیراقتصادی بسیاری بر نیت خیرین تأثیرگذار است (سندرز و اسمیت، ۲۰۱۴: ۶). در پژوهش‌هایی که انجام شده است، فرار از مالیات بر ارث (باکیجا^۱ و همکاران، ۲۰۰۳: ۳۶۶)، به عنوان یکی از عوامل اقتصادی کمک خیرین در نظر گرفته شده است. از سوی دیگر، بر خلاف عوامل اقتصادی (مادی)، عوامل دیگری نیز بر این امر تأثیرگذار بوده است. تحقیقات اخیر نشان داده‌اند که فشار اجتماعی (دلایوگنا^۲ و همکاران، ۲۰۱۲: ۱۰)، هنجارهای اجتماعی (شانگ و کراسون^۳، ۲۰۰۹، اسمیت^۴ و همکاران، ۲۰۱۴)، درخواست‌های شخصی (میر و روزن^۵، ۲۰۱۱، اسچارف و اسمیت^۶، ۲۰۱۴)، درجه تبلیغات (سوتونت^۷، ۲۰۰۵،

1. Bakija
2. DellaVigna
3. Shang & Croson
4. Smith
5. Meer & Rosen
6. Scharf & Smith
7. Soetevent

آلپزار^۱، (۲۰۰۸) و به رسمیت شناختن (کارلن و مک‌کنل^۲، ۲۰۱۴: ۴۰۳) از عوامل تأثیرگذار غیرمادی بر انگیزه خیرین در اعطای خیریه بوده است. اما به صورت کلی، عوامل غیرمادی تأثیر بیشتری داشته‌اند (سندرز و اسمیت، ۲۰۱۴: ۷). کیو و استنبرگ^۳ (۲۰۱۷) نیز در پژوهش خود، به بررسی دلایل و چرایی اعطای خیریه از سوی خیرین پرداختند. ایشان دریافتند که عواملی نظیر هویت اجتماعی، انگیزه شهرت و استنتاج کیفیت^۴، از عوامل اثرگذار بر دلایل و چرایی اعطای خیریه از سوی خیرین بوده است. همچنین ایشان در پژوهش خود دریافتند که تفاوت معنی‌داری بین انگیزه‌های زنان و مردان وجود نداشت (کیو و استنبرگ، ۲۰۱۷). ایبلینگ^۵ و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهش خود دریافتند که تصویری که درخواست‌کنندگان خیریه (مروجین خیریه) از خود نشان می‌دهند، تأثیر مثبتی بر اقدام به خیریه از سوی دیگران دارد. برای مثال در صورتی که فردی که تبلیغ کمک به مؤسسه‌های خیریه را انجام می‌داد، از جایگاه اجتماعی خوبی برخوردار بود، دیگران بیشتر ترغیب می‌شدند که در امور خیر شرکت کنند. البته این امر در زنان بیشتر صدق می‌کرد (ایبلینگ و همکاران، ۲۰۱۷).

اما خیرین در بخش‌های گوناگونی مشغول فعالیت‌اند، همچون حوزه‌های سلامت، مذهب، کشاورزی، تحصیلی و ورزشی، چه در قالب وقف و چه در قالب کمک خیریه. در کشور فرانسه، بخشی از امور مربوط به خیریه و وقف، در حوزه ورزش که از زیر مجموعه‌های حوزه سلامت است، اختصاص داده می‌شود (دفتر نوسازی و تحول معاونت توسعه و پشتیبانی سازمان اوقاف و امور خیریه، ۱۳۹۶: ۵۲). در ایران نیز، خیرین در حوزه ورزش، مدت زمان کوتاهی است که اقدام به فعالیت نموده‌اند. حضور خیرین در حوزه ورزش و کمک به پیشبرد پروژه‌های ورزشی، می‌تواند اثرات بسیاری بر پیشرفت کشور در حوزه ورزش باشد. پژوهش‌های گوناگونی نیز در حوزه خیری در ورزش انجام شده است که از زوایای گوناگون به آن پرداخته‌اند. از جمله، افروزه و همکاران (۱۳۹۶) که در پژوهش خود به شناسایی عوامل مؤثر بر جذب خیران و واقفان در ورزش پرداختند و دریافتند که مؤلفه اخلاق‌گرایی با سه مقوله احترام، مسئولیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی، مؤلفه فرهنگ‌سازی با دو مقوله تعریف‌سازی و شرعی‌نگری، مؤلفه حقوقی با سه مقوله اقلیت‌سازی، شفافیت و تسریع و مؤلفه آموزش با سه مقوله عمومی، تخصصی و سازمانی، می‌تواند بیشترین تأثیر را در جذب خیران و واقفان داشته باشند (افروزه و همکاران، ۱۳۹۶). همچنین حیدری‌فرد و شریفیان (۱۳۹۶) نیز در پژوهش خود با عنوان شناسایی و مقایسه موانع مشارکت خیرین در توسعه فضاهای ورزشی، دریافتند که مانع قانونی اجرایی، اعتقادی، فرهنگی اجتماعی و مانع مربوط به خود ورزش، به ترتیب از موانع مشارکت خیرین در توسعه فضاهای ورزشی می‌باشند (حیدری‌فرد و شریفیان، ۱۳۹۶).

همانگونه که بیان شد، حضور خیرین در پروژه‌های ورزشی، چند سالی است که رشد داشته است، طبق آمارها، در چند سال گذشته میزان کمک خیرین در پروژه‌های ناتمام ورزشی کشور، در

1. Alpizar
2. Karlan & Mc Connell
3. Qu & Steinberg
4. Quality inference
5. Ebeling

بیش از ۳۳۵ پروژه بوده است که بیش از یک میلیون متر مربع فضا را شامل می‌شود و همچنین به صورت کلی مبلغ ۴۰۰ میلیارد تومان به صورت نقدی و غیرنقدی، در این بخش هزینه شده است. با این وجود هنوز پروژه‌های ناتمام زیادی وجود دارد که دولت با تشکیل مجمع خیرین ورزش یار در بدنه وزارت ورزش و جوانان و در اکثر استان‌های کشور (۲۵ استان)، قصد در ورود خیرین به صورت نظام‌مند و ساختار یافته در حوزه ورزش دارد (ایرنا، ۱۳۹۵). از سوی دیگر در پژوهش‌های زیادی مشارکت نوجوانان و جوانان در فعالیت‌های ورزشی را به عنوان راه‌حلی برای کاهش بزهکاری‌های اجتماعی (علی‌وردی‌نیا و آرمان مهر، ۱۳۸۷) و همچنین بهبود سلامت روانی (سلمان، ۱۳۹۳) و جسمی (حبیبی و همکاران، ۱۳۹۷) بیان نموده‌اند، ولی با توجه به کمبود امکانات ورزشی، بسیاری از افراد امکان حضور در فعالیت‌های ورزشی را ندارند (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۵). بنابراین حضور فعال خیرین در امر ورزش، می‌تواند شرایط مشارکت همه آحاد جامعه را در فعالیت‌های ورزشی مهیا نماید.

اما به راستی به چه علت، این افراد در پروژه‌های ورزشی (چه به صورت نقدی و غیرنقدی) حضور دارند؟ سؤالی که مطرح شد، خود عاملی گردید تا پژوهشی با عنوان «شناسایی و رتبه‌بندی عوامل مؤثر مشارکت در فعالیت‌های خیریه از سوی خیرین ورزش یار»، انجام شود تا بدین طریق از نیات و انگیزه‌های حضور خیرین در حوزه ورزش آگاهی یافته و بتوان با شناسایی دلایل و چرایی این امر، راه‌های ایجاد انگیزه برای حضور بیشتر خیرین در این حوزه را مشخص نمود که خود عاملی برای تقویت حضور بیشتر خیرین در این حوزه گردد.

روش شناسایی پژوهش

تحقیق حاضر از نوع، تحقیقات آمیخته (کیفی-کمی) می‌باشد که به صورت میدانی انجام گردید. جامعه آماری تحقیق حاضر شامل خیرین ورزش یار بودند که به موضوع تحقیق حاضر اشراف کامل داشتند که متاسفانه اطلاعات دقیقی از تعداد آنان در دسترس نبود. بر اساس روش انتخاب گلوله برفی، تعداد ۱۸ نفر به عنوان نمونه تحقیق مشخص گردیدند. بدین ترتیب ضمن شناسایی برخی خیرین ورزش یار که در خصوص موضوع تحقیق اشراف داشتند، دعوت به همکاری با تحقیق حاضر شد. سپس از آنان در خصوص سایر خیرین ورزش یار که به موضوع تحقیق اشراف داشته باشند، سوال گردید و سایر افراد آگاه به موضوع تحقیق از سوی نمونه‌های تحقیق معرفی و مشخص گردید. با توجه به همانگی‌های انجام شده با نمونه‌های تحقیق در بخش‌های کیفی و کمی تحقیق از این نمونه‌ها جهت گردآوری اطلاعات استفاده گردید. در پژوهش حاضر، به منظور طراحی چارچوب مفهومی تحقیق از نظریه سه شاخگی کمک گرفته شد. مدل سه شاخگی شامل ساختار، محتوا و زمینه که در طبقه‌بندی مدل‌ها از نوع مدل‌های منطقی است؛ همه مفاهیم و رویدادها و پدیده‌های سازمانی را می‌تواند در قالب سه شاخه ساختار، محتوا یا رفتار، و زمینه مورد بررسی، مطالعه و مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد. به عبارتی، با معیار سه شاخگی و بر مبنای ویژگی هر معیار، مولفه‌ها و متغیرهای کارساز در تجاری‌سازی یافته‌های پژوهشی قابل طبقه‌بندی است که به اختصار ابعاد آن مرور می‌گردد. منظور از شاخه ساختار، همه عناصر، عوامل و شرایط فیزیکی و غیر انسانی سازمان است که با نظم و قاعده قابل مطالعه، قالب، پوسته، بدنه و یا شمای فیزیکی و مادی سازمان را می‌سازند؛ نظیر تمام منابع مادی، مالی و اطلاعاتی که وقتی با ترکیب خاصی در بدنه کلی اعطای خیریه جاری می‌شوند. شاخه رفتاری (محتوا)، شامل مباحث انسان و روابط انسانی

مربوط به اعطای خیریه است که با هنجارهای رفتاری، ارتباطات و الگوهای خاصی به هم پیوسته اند و محتوای اصلی و زنده محیط درونی اعطای خیریه را تشکیل می‌دهند. منظور از شاخه زمینه، تمام شرایط و عوامل محیطی است که بر اعطای خیریه محاط بوده، بستر مهم رشد و توسعه اعطای خیریه را تشکیل می‌دهند. در این تحقیق سه شاخه شامل عوامل ساختاری شامل سیستم مدیریت، شبکه سازی، پیوندهای استراتژیک و منابع اطلاعاتی می باشد. همچنین عوامل رفتاری شامل انگیزه های فردی، توانمندی های انسانی و انعطاف پذیری می باشد. همچنین عوامل زمینه ای شامل زیرساخت های نرم افزاری، عوامل محیطی، عوامل قانونی و عوامل سیاسی می باشد. پرسشنامه تحقیق حاضر، شامل پرسشنامه محقق ساخته بود. این پرسشنامه خروجی بخش کیفی تحقیق بود که به صورت ماتریس عوامل موثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار در ساختار، محتوا و زمینه و بر اساس روش الکترون طراحی گردیده بود. به منظور طراحی این پرسشنامه، از مصاحبه های نیمه ساختارمند استفاده گردید. بدین منظور تمامی نمونه های تحقیق (۱۸ نفر) در بخش کیفی مورد استفاده و مصاحبه ها از آنان انجام گردید و در نهایت عوامل شناسایی شده در این بخش، در قالب پرسشنامه طراحی گردید. در این تحقیق در نهایت تعداد ۷ عامل موثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار شامل باورهای مذهبی، علاقه به ورزش، کسب پایگاه اجتماعی، بنای یادبود برای گذشتگان، عدالت خواهی، تعهد اجتماعی و درخواست های شخصی شناسایی و نهایی گردید. به منظور رتبه بندی عوامل از روش الکترون استفاده گردید. کلیه روند تجزیه و تحلیل داده های تحقیق با استفاده از نرم افزار Electre SoLver انجام گردید.

یافته های پژوهش

جدول ۱، نتایج توصیفی یافته های تحقیق را نشان می دهد:

جدول ۱: یافته های توصیفی تحقیق

متغیرها	فراوانی	درصد
سن	زیر ۳۰ سال	۱۱/۱
	۳۰-۴۰ سال	۲۷/۸
	۴۰-۵۰ سال	۳۳/۳
	بالتر از ۵۰ سال	۲۴/۸
جنسیت	مرد	۷۷/۸
	زن	۲۲/۲
سطح تحصیلات	کارشناسی و پایین تر	۵۰
	کارشناسی ارشد	۳۸/۹
	دکتری	۱۱/۱

مطابق با نتایج توصیفی تحقیق، مشخص گردید که در تحقیق حاضر رده سنی ۴۰-۵۰ سال با ۳۳/۳ درصد بیشترین فراوانی را دارا می باشد. همچنین نتایج توصیفی تحقیق مشخص نمود که مردان در تحقیق حاضر ۷۷/۸ درصد و زنان ۲۲/۲ درصد فراوانی بودند. همچنین نتایج تحقیق حاضر مشخص نمود که افراد با مدرک کارشناسی و پایین تر با ۵۰ درصد بیشترین فراوانی را دارا بودند. در این تحقیق پس از بررسی های انجام شده تعداد ۷ عامل موثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار شامل باورهای مذهبی، علاقه به ورزش، کسب پایگاه اجتماعی، بنای یادبود برای گذشتگان، عدالت خواهی، تعهد اجتماعی و درخواست های شخصی شناسایی و

نهایی گردید. به منظور رتبه بندی این عوامل از روش الکترو استفاده گردید. این روش دارای ۹ گام می باشد که در ادامه گام به گام تحلیل های مربوط به این روش آورده شده است.

گام اول: ایجاد ماتریس تصمیم گیری

جدول ۲: ایجاد ماتریس تصمیم گیری

ماتریس	زمینه	محتوا	ساختار
تعهد اجتماعی	۴	۲	۴
باورهای مذهبی	۶	۹	۸
علاقه به ورزش	۵	۷	۷
عدالت خواهی	۲	۸	۳
کسب پایگاه اجتماعی	۳	۷	۴
درخواست های شخصی	۱	۷	۲
بنای یادبود برای گذشتگان	۳	۸	۳
نوع شاخص	مثبت	مثبت	مثبت
وزن شاخص	۰/۳۷۱۱۵۵	۰/۲۱۶۲۷۲	۰/۴۱۲۵۷۳

در این گام، نمونه های تحقیق نظرات خود را در خصوص هر یک از عوامل در دسته زمینه، محتوا و ساختار را بر حسب اهمیت بسیار زیاد (امتیاز ۹) تا کاملاً اهمیت بسیار کم (امتیاز ۱) را ارائه نمودند و سپس میانگین نظرات تمامی نمونه ها، مشخص و عدد میانگین که خروجی نظرات تمامی نمونه ها می باشد، مشخص گردید.

گام دوم: نرمال سازی یا بی مقیاس کردن ماتریس

جدول ۳: وزن دهی به ماتریس نرمال شده

ماتریس بی مقیاس	زمینه	محتوا	ساختار
تعهد اجتماعی	۰/۳۰۹۵۲۹۲۹	۰/۱۰۵۴۰۹۲۶	۰/۴
باورهای مذهبی	۰/۶۱۹۰۵۸۵۹	۰/۴۷۴۳۴۱۶۵	۰/۶
علاقه به ورزش	۰/۵۴۱۶۷۶۲۶	۰/۳۶۸۹۳۲۳۹	۰/۵
عدالت خواهی	۰/۲۳۲۱۴۶۹۷	۰/۴۲۱۶۳۷۰۲	۰/۲
کسب پایگاه اجتماعی	۰/۳۰۹۵۲۹۲۹	۰/۳۶۸۹۳۲۳۹	۰/۳
درخواست های شخصی	۰/۱۵۴۷۶۴۶۵	۰/۳۶۸۹۳۲۳۹	۰/۱
بنای یادبود برای گذشتگان	۰/۲۳۲۱۴۶۹۷	۰/۴۲۱۶۳۷۰۲	۰/۳

در این گام اعداد خام موجود در ماتریس اولیه جهت تجزیه و تحلیل می بایستی از اعداد خام به صورت اعداد نرمال شده تبدیل گردد. بدین منظور با استفاده از فرمول بی مقیاس سازی فازی اعداد ماتریس اولیه نرمال گردید.

گام سوم: وزن دهی به ماتریس نرمال شده

در این گام اعداد بدست آمده در گام دوم (جدول ۳) در وزن شاخص ها در جدول شماره ۲ ضرب گردید و به عبارتی با استفاده از این عمل، اعداد جدول وزن دهی شدند.

گام چهارم: تشکیل مجموعه هماهنگی

در این گام، بر حسب وزن ها بدست آمده، به مقایسه دو به دو وزن ها پرداخته شد و بر حسب برتری داشتن هر یک وزن ها به وزن دیگر، در دسته هماهنگی و یا ناهماهنگی مشخص می گردند. سپس قدر مطلق تفاوت بین تمامی شاخص ها محاسبه گردید و در نهایت مجموعه هماهنگی مشخص گردید.

جدول ۴: تشکیل مجموعه هماهنگی

بنای یادبود برای گذشتگان	درخواست های شخصی	کسب پایگاه اجتماعی	عدالت خواهی	علاقه به ورزش	باورهای مذهبی	تعهد اجتماعی	ماتریس هماهنگی
۰/۷۸	۰/۷۸	۰/۷۸	۰/۷۸	۰	۰	-	تعهد اجتماعی
۱	۱	۱	۱	۱	-	۰	باورهای مذهبی
۰/۷۸	۱	۱	۰/۷۸	-	۰	۱	علاقه به ورزش
۰/۵۸	۱	۰/۲۱	-	۰/۲۱	۰	۰/۲۱	عدالت خواهی
۰/۷۸	۱	-	۰/۷۸	۰/۲۱	۰	۰/۵۸	کسب پایگاه اجتماعی
۰	-	۰/۲۱	۰	۰/۲۱	۰	۰/۲۱	درخواست های شخصی
-	۱	۰/۶۲	۱	۰/۲۱	۰	۰/۲۱	بنای یادبود برای گذشتگان

در این گام، بر حسب وزن ها بدست آمده، به مقایسه دو به دو وزن ها پرداخته شد و بر حسب برتری داشتن هر یک وزن ها به وزن دیگر، در دسته هماهنگی و یا ناهماهنگی مشخص می گردند. سپس قدر مطلق تفاوت بین تمامی شاخص ها محاسبه گردید و در نهایت مجموعه هماهنگی مشخص گردید.

گام پنجم: تشکیل مجموعه ناهماهنگی

جدول ۵: تشکیل مجموعه ناهماهنگی

بنای یادبود برای گذشتگان	درخواست های شخصی	کسب پایگاه اجتماعی	عدالت خواهی	علاقه به ورزش	باورهای مذهبی	تعهد اجتماعی	ماتریس ناهماهنگی
۱	۰/۴۶	۱	۰/۸۲	۱	۱	-	تعهد اجتماعی
۰	۰	۰	۰	۰	-	۰	باورهای مذهبی
۰/۰۹	۰	۰	۰/۹	-	۱	۰	علاقه به ورزش
۱	۰	۱	-	۱	۱	۱	عدالت خواهی
۰/۳۹	۰	-	۰/۲۷	۱	۱	۰/۷۲	کسب پایگاه اجتماعی
۱	-	۱	۱	۱	۱	۱	درخواست های شخصی
-	۰	۱	۰	۱	۱	۰/۶۰	بنای یادبود برای گذشتگان

در این گام، بر حسب وزن ها بدست آمده، به مقایسه دو به دو وزن ها پرداخته شد و بر حسب برتری داشتن هر یک وزن ها به وزن دیگر، در دسته هماهنگی و یا ناهماهنگی مشخص می‌گردند. سپس قدر مطلق تفاوت بین تمامی شاخص ها محاسبه گردید و در نهایت مجموعه ناهماهنگی مشخص گردید.

گام ششم: تشکیل ماتریس بولینی هماهنگی

در این گام ماتریس بولینی هماهنگی را تشکیل گردید. بدین صورت مقادیر ماتریس های هماهنگی که از میانگین بیشتر بود، ارزش عددی ایجاد شده صفر را گرفت و مقادیر ماتریس های هماهنگی که از میانگین کمتر بود، ارزش عددی ایجاد شده یک را گرفت.

گام هفتم: تشکیل ماتریس بولینی ناهماهنگی

در این گام ماتریس بولینی ناهماهنگی را تشکیل گردید. بدین صورت مقادیر ماتریس های ناهماهنگی که از میانگین بیشتر بود، ارزش عددی ایجاد شده صفر را گرفت و مقادیر ماتریس های هماهنگی که از میانگین کمتر بود، ارزش عددی ایجاد شده یک را گرفت.

گام هشتم و نهم: تشکیل ماتریس چیرگی نهایی و محاسبه تعداد چیرگی

جدول ۶: تشکیل ماتریس چیرگی نهایی و محاسبه تعداد چیرگی

ماتریس چیرگی	تعهد اجتماعی	باورهای مذهبی	علاقه به ورزش	عدالت خواهی	کسب پایگاه اجتماعی	درخواست های شخصی	یادبود برای گذشتگان	تعداد چیرگی
تعهد اجتماعی	-	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱
باورهای مذهبی	۱	-	۱	۱	۱	۱	۱	۶
علاقه به ورزش	۱	۰	-	۱	۱	۱	۱	۵
عدالت خواهی	۰	۰	۰	-	۰	۱	۰	۱
کسب پایگاه اجتماعی	۰	۰	۰	۱	-	۱	۱	۳
درخواست های شخصی	۰	۰	۰	۰	۰	-	۰	۰
بنای یادبود برای گذشتگان	۰	۰	۰	۱	۰	۱	-	۲

با توجه به نتایج روش الکترون مشخص گردیده که باورهای مذهبی با چیرگی ۶، مهمترین عامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار می باشد. نتایج این آزمون همچنین نشان داد که درخواست های شخصی با چیرگی صفر، کم اهمیت ترین عامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار می باشد.

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر، شناسایی و رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار بود. مشارکت در امور خیریه و وقف، به معنای مشارکت در امور شهر و یا کشور خود برای رفع کاستی های موجود می باشد و از آنجا که مشارکت در امور خیریه و وقف، تابعی از عوامل متعدد فرهنگی-اجتماعی است، در واقع اعطای خیریه و وقف که از آن

در تمامی کتب اسلامی، به نیکی یاد می‌شود، اثرات اقتصادی - اجتماعی بسیاری برای جامعه مورد وقف دارد (داروس^۱ و همکاران، ۲۰۱۷: ۹۶۱). رملی و محمد^۲ (۲۰۱۳) نیز در پژوهش خود عنوان نمودند که اعطای خیریه و وقف، باعث کاهش سطح فقر در جامعه می‌شود. از این‌رو در این پژوهش به بررسی عوامل مؤثر بر خیریه از سوی خیرین ورزش یار پرداخته شد و نتایج نشان داد که هفت عامل تعهد اجتماعی، باورهای مذهبی، علاقه به ورزش، عدالت خواهی، کسب پایگاه اجتماعی، درخواست های شخصی و بنای یادبود برای گذشتگان، از عوامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار می‌باشد.

نتایج تحقیق نشان داده است که یکی از عوامل اثرگذار بر مشارکت در فعالیت های خیریه خیرین ورزش یار، تعهد اجتماعی می باشد. بنابراین در این بخش پیشنهاد می‌گردد که سازمان‌های متولی امر خیریه و وقف در کشور، با برنامه‌ریزی‌ها و آموزش‌های مناسب، سعی در افزایش تعهد اجتماعی در آحاد جامعه و به خصوص مستعدین در امر خیریه ورزشی گردند. تعاریف منسجمی در خصوص تعهد اجتماعی در ادبیات پژوهش مشاهده نگردید، با این وجود باقری و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهش خود به بیان تعریف جامعی از تعهد اجتماعی پرداخته است: در واقع تعهد عبارت است از موضعی که شخص را به انجام و یا ترک عمل، نسبت به امری، ملتزم کند. حال زمانی که این موضع نسبت به اموری از جنس عناصر فرهنگ و یا منافع اشخاص، گروه‌ها، سازمان‌ها، جامعه، ادیان و مانند آن‌ها باشد، تعهد اجتماعی است. گنجی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهش خود به بررسی نقش تعهد اجتماعی بر اعطای خیریه و وقف پرداخته بودند. افزایش و بهبود همدلی بین افراد جامعه و نهایتاً افزایش اعتماد اجتماعی منجر به افزایش تعهد اجتماعی می‌گردد و تعهد اجتماعی که از زیرمجموعه‌های سرمایه اجتماعی می‌باشد، باعث مشارکت حداکثری در اعطای خیریه و وقف از سوی واقفان می‌گردد. بنابراین نتایج در این بخش با نتایج گنجی و همکاران (۱۳۹۴) همراستا می‌باشد.

از عوامل مؤثر دیگر، باورهای مذهبی واقفان و خیران ورزش یار در اعطای خیریه و وقف می‌باشد. بنابراین در این بخش پیشنهاد می‌گردد که با آموزش‌های لازم از سوی سازمان‌های متولی امر آموزش (آموزش و پرورش، نهادهای مذهبی)، از سنین کودکی داده شود تا در بزرگسالی، از یکی از ثمرات آموزش‌ها که همان وقف می‌باشد، بهره گرفته شود. جهانیان (۱۳۹۶) در پژوهش خود عنوان نمود که از عوامل مؤثر بر اعطای خیریه، اعتقادات مذهبی (قرب الهی) می‌باشد. الهی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴)، در پژوهش خود، باورهای دینی و مذهبی را از عوامل اصلی اعطای خیریه و وقف عنوان نمودند. همچنین عبدالله نادوی^۳ و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی به اهداف اعطای خیریه پرداخته‌اند و دریافتند که اعطای خیریه و وقف از سوی خیرین، دو هدف مهم را دارد، یکی اثرات اخروی آن و دیگری اثرات اقتصادی - اجتماعی آن (عبدالله نادوی و همکاران، ۲۰۱۵). گنجی و همکاران (۱۳۹۴) نیز، دین‌داری را از عوامل مؤثر بر وقف می‌داند. همچنین مطالعه‌ای توسط برگر^۴ (۲۰۰۶)، انجام شد و دریافت که باورها و تعلقات مذهبی در گسترش

1. Darus
2. Ramli & Muhamed
3. Abdullah Nadwi
4. Berger

خیریه و فعالیت‌های داوطلبانه تأثیرگذار است. وانگ و گرادی^۱ (۲۰۰۸) بر این باورند که باورهای مذهبی از عوامل تعیین‌کننده‌ی کنش‌های داوطلبانه و افزایش کمک‌های خیریه و بشردوستانه است. بنابراین نتایج پژوهش در این بخش، با نتایج پژوهش‌های جهانیان (۱۳۹۶)، گنجی و همکاران (۱۳۹۴)، الهی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴)، عبدالله نادوی^۲ و همکاران (۲۰۱۵)، وانگ و گرادی^۳ (۲۰۰۸) و برگر^۴ (۲۰۰۶)، همخوان و همراستا می‌باشد و پژوهشی که نتایجش مغایر با نتایج پژوهش حاضر باشد، مشاهده نگردید.

نتایج تحقیق نشان داده است که یکی دیگر از عوامل اثرگذار بر مشارکت در فعالیت‌های خیریه خیرین ورزش یار، علاقه شخصی می‌باشد. بنابراین توصیه می‌شود که به افراد مستعد در امر خیریه، انگیزه‌های لازم برای مشارکت در فعالیت‌های خیرخواهانه ارائه گردد. این امر از طریق برگزاری گردهمایی‌هایی با حضور خیرین پیش‌تاز در امر ورزش می‌تواند صورت گیرد. ورزش با توجه به ساختار آن، علاقمندان بسیاری دارد. بسیاری از شرکت‌های بزرگ تجاری، اقدام به حمایت مالی از ورزش در قالب رشته‌های گوناگون نموده‌اند. هزینه‌کرد در ورزش، به خصوص در ایران، با توجه به آنکه بازگشت سرمایه چندانی ندارد، ولی از سوی مالکان شرکت‌های تجاری مورد حمایت قرار می‌گیرد. با مصاحبه‌ای که از این مالکان صورت می‌گیرد، مشخص می‌شود که یکی از علل حضور آن‌ها برای حمایت از ورزش، علاقه شخصی آن‌هاست. در حوزه اعطای خیریه و وقف نیز علاقه شخصی به ورزش، از عوامل دیگر است. در نهایت پژوهشی که به بررسی این متغیر پرداخته باشد، مشاهده نگردید.

از عوامل دیگر مؤثر بر مشارکت در فعالیت‌های خیریه، عدالت‌خواهی است. بنابراین پیشنهاد می‌گردد که مؤسسات آموزشی با ارائه آموزش‌های کافی، این روحیه را در افراد مستعد در امر خیریه، تقویت نمایند. وقف یکی از حسنات مؤکد و از باقیات و صالحات است که مورد تأکید آیین اسلام است. لذا ایجاد و بسط قسط و عدل، تعدیل ثروت‌های عمومی، کمک به در راه ماندگان و محرومین مادی و معنوی، یکی از شیوه‌های گسترش عدالت اجتماعی است (شکاری، ۱۳۹۱: ۵۷۲). امروزه برقراری عدالت اجتماعی و کاهش فواصل طبقاتی، رشد ثروت عمومی و تعدیل اقتصادی، رفاه همگانی و تعاون اجتماعی، جلوگیری از تکاثر ثروت در دست عده‌ای معدود، از طریق امور خیریه و وقف امکان‌پذیر است. افراد و واقفین تمایل دارند با شرکت در امور خیریه و وقف، درآمد را مجدداً در بین اعضای جامعه به نفع قشرهای کم‌درآمد توزیع کنند. این نیت از رهگذر تأثیر در دو زمینه، جامعه را به سمت توازن اجتماعی هدایت می‌کند. اثر درونی آن بر انسان خیر در کمک به تزکیه‌ی نفس و زدودن تعلقات مادی و روحیه‌ی مال‌اندوزی است و اثر بیرونی آن در کمک به کاهش فقر و محرومیت‌ها و جلوگیری از اختلافات شدید طبقاتی است که به طبع آن از طریق گسترش عدالت اجتماعی، اسباب تألیف قلوب انسان‌ها نسبت به یک دیگر را فراهم می‌کند (گنجی و همکاران، ۱۳۹۴: ۹۰۷). شکاری (۱۳۹۱) در پژوهش خود عنوان نمود که یکی از دستاوردهای وقف و اعطای خیریه، توسعه عدالت اجتماعی می‌باشد و گنجی و

-
- 1 Wang & Graddy
 2. Abdullah Nadwi
 3. Wang & Graddy
 4. Berger

همکاران (۱۳۹۴) در پژوهش خود دریافتند که هر چه عدالت اجتماعی در افراد بیشتر باشد، میزان مشارکت در فعالیت های خیرخواهانه در آنها بیشتر است. بنابراین نتایج پژوهش در این قسمت با نتایج پژوهش های شکاری (۱۳۹۱) و گنجی و همکاران (۱۳۹۴) همراستا می باشد.

کسب پایگاه اجتماعی از علل دیگر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار می باشد. بنابراین پیشنهاد می گردد که با بسط این موضوع که با مشارکت در فعالیت های خیریه، از پایگاه اجتماعی مناسبی برخوردار می شوند، می توان انگیزه های حضور خیرین مستعد در اعطای خیریه را افزایش داد. همچنین می توان با برگزاری نشست ها و گردهمایی های مناسب از خیرین در حوزه ورزش تقدیر نمود که همین امر منجر به ایجاد انگیزه در سایر افراد می گردد. نتایج پژوهش در این قسمت با نتایج پژوهش ایبلینگ و همکاران (۲۰۱۷) و یادگاری و نائینی (۱۳۹۵) همخوان و همراستا می باشد. با اعطای خیریه و وقف در ورزش، می توان پایگاه اجتماعی مناسبی کسب نمود. همچنین درخواست های شخصی نیز از عوامل مؤثر بر اعطای خیریه بود. بنابراین پیشنهاد می گردد که برای تشویق افراد مستعد در امر خیریه، از افراد برجسته و نامی خواسته شود تا دیگران را به مشارکت در فعالیت های خیریه تشویق نمایند. منظور از درخواست (یا دعوت) شخصی، دعوتی است که از سوی جمع آوری کننده خیریه و فردی که خیریه را اهدا می کند دارد. در این پژوهش مشخص شد که خیرین ورزش یار، به دلیل درخواست و دعوتی که از سوی افراد دیگر بوده، به سمت اعطای خیریه در ورزش هدایت شده اند. که نتایج این بخش با نتایج پژوهش های میر و روزن (۲۰۱۱) و اسچارف و اسمیت (۲۰۱۴) همخوان و همراستا می باشد. نهایتاً بنای یادبود برای گذشتگان نیز از عوامل مؤثر دیگر بوده است. پیشنهاد می شود که با ایجاد برنامه هایی (به خصوص برنامه های مذهبی)، به باقیات الصالحات بیشتر تأکید گردد تا همین امر منجر به مشارکت بیشتر خیرین در امر ورزش گردد. به خصوص زمانی که مکان ورزشی ساخته شده از سوی خیرین، با اسم خیر، نام گذاری گردد، این امر بیشتر نمود می یابد. پژوهشی که به بررسی این عامل بپردازد مشاهده نگردید.

در پژوهش انجام شده، مشخص گردید که عواملی همچون تعهد اجتماعی، باورهای مذهبی، علاقه به ورزش، عدالت خواهی، کسب پایگاه اجتماعی، درخواست های شخصی و بنای یادبود برای گذشتگان، از عوامل مؤثر بر مشارکت در فعالیت های خیریه از سوی خیرین ورزش یار می باشد. بنابراین به صورت کلی توصیه می گردد که متولیان امر آموزش، با ایجاد آموزش های مناسب (آموزش های مذهبی) از دوره کودکی، انگیزه های افراد برای مشارکت در خیریه را افزایش دهند. همچنین از خیرین ورزشی قدردانی و تجلیل گردد.

منابع

- سلمان، زهرا. (۱۳۹۳). «ارتباط بین ورزش و سلامت روان بانوان فرهنگی». روانشناسی تربیتی. ۳۳، صص ۸۷-۱۰۲.
- علی وردی نیا، اکبر و آرمان مهر، وجیهه. (۱۳۸۷). «فعالیت‌های ورزشی و بزهکاری: آزمون تجربی نظریه پیوند اجتماعی هیرشی». علوم حرکتی و ورزش. ۶(۱۲)، صص ۱۳۳-۱۴۱.
- حبیبی، عبدالحمید؛ ملکی، رزاد؛ رمی، محمد؛ قلاوند، اکبر؛ جهان بخش، حمیده؛ دهقان، مصطفی و عصاره، الهه. (۱۳۹۷). «ارتباط بین فعالیت بدنی با برخی شاخص‌های فیزیولوژیک و پیکرسنجی شهروندان استان خوزستان». فیزیولوژی ورزشی. ۳۸، صص ۲۱۵-۲۳۳.
- ابراهیمی، عبدالحسین؛ مهدی‌پور، عبدالرحمن و ازمشا، طاهره. (۱۳۹۵). «تأثیر زیرساخت‌های ورزشی و ویژگی‌های دموگرافی بر میزان مشارکت ورزشی شهروندان اهوازی با استفاده از مدل چندسطحی». پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. ۱۵(۱)، صص ۸۳-۹۸.
- Abdullah Nadwi, M. (2015). "A New Framework of Corporate Governance for Waqf: A Preliminary Proposal". *Islam and Civilizational Renewal*, 6(3): 353- 370.
- Afroozeh, M.S., Afroozeh, H., Kamli, F. (2017). "Identification of factors affecting the absorption of charity and wizards in sport". *Sports Management Studies*, 46: 174-157. (Persian)
- Aghaz, M. H. (2002). "Culture of Affiliation and Participation in Iran, Proceedings of the Government, People and Convergence, by Mohsen Ferdroo and Asghar Rezvani". Tehran, its publications. 254-225. (Persian)
- Alpizar, F., Carlsson, F., Johansson-Stenman, O. (2008). "Anonymity, reciprocity, and conformity: Evidence from voluntary contributions to a national park in Costa Rica". *Journal of Public Economics*, 92 (5-6): 1047-1060.
- Baghbani, S. M., Behboodi, O., Markazi omidvar, E. (2015). "Investigating the Factors Affecting the Behavioral Pleasure of Mashhad People toward the Endowment". *Great Khorasan*, 6 (19): 43-27. (Persian)
- Bagher, F., Sedigh orae, Gh., Usefi, A. (2015). "Social commitment; a new concept in the field of social science or an ancient meaning in the history of human thought". *Islamic Quarterly and Social Studies*, 3 (2): 144-108[Persian].
- Bakija, J., Gale, W., Slemrod, H. (2003). "Charitable bequests and taxes on inheritances and estates: Aggregate evidence from across states and time". *American Economic Review, Papers and Proceedings*, 93(2): 366-370.
- Berger Ida, E. (2006). "The Influence of Religion on Philanthropy in Canada Volutes". *International journal of voluntary and nonprofit organizations*, 17(2): 110-127.
- Darus, F., Shukri, H. A., Yusoff, H., Ramli, A., Mohamed Zaina, M., Abu Bakar, A. B. (2017). "Empowering social responsibility of Islamic organizations through Waqf". *Research in International Business and Finance*, 42: 959-965.
- DellaVigna, S., List J, Malmendier, U. (2012). "Testing for altruism and social pressure in charitable giving". *The Quarterly Journal of Economics*, 127(1): 1- 56.

- Ebeling, F., Feldhaus, C. H., Fendrich, J. (2017). **"A field experiment on the impact of a prior donor's social status on subsequent charitable giving"**. Journal of Economic Psychology, 61: 124-133
- Elaheezadeh, M. H., Arefnezhad, A., Edalati, R. (2015). **"Bishrovi's endowments, a ray of religious beliefs"**. Social studies of Khorasan, 9 (4): 28-7. (Persian)
- Gangi, M., Niazi, M., Ehsani Rad, F. (2015). **"Participation in charity and waqf, a prerequisite for sustainable development"**. Quarterly Journal of Socio-Cultural Development Studies, 3 (4): 45-25. (Persian)
- Ganji, M., Almasi Bigdeli, E. (2012). **"Explaining the status of the New Testament among the citizens of Kashan"**. The articles of the Waqf National Conference (with emphasis on higher education). University of Kashan. 934-907. (Persian)
- Heydarifard, S., Sharifian, E. (2017). **"Identifying and comparing obstacles to the participation of the benefactors in the development of sports spaces"**. Sports Management Studies, 41: 96-81. (Persian)
- Jahanian, N. (2017). **"Endowment Economics Design Framework"**. Iranian economic research, 14 (27): 130-107. (Persian)
- Karlan, D., Mc Connell, M. (2014). **"Hey look at me! The effects of giving circles"**. Journal of Economic Behavior and Organization (forthcoming). 106: 402-412.
- Masjedjamee, A. (1998). **"Cultural partnership and participation culture"**. Bond magazine, Fifth National Congress of Parents and Coaches. 8. (Persian)
- Meer, J., Rosen, H. S. (2011). **"The ABCs of charitable solicitation"**. Journal of Public Economics. 95(5): 363-371.
- Niazi, M., Ganji, M., Asgari, A. (2012). **"Impact of adherence to values on the participation of respondents in charity"**. The collection of articles of the National Conference of Waqf (with emphasis on higher education). University of Kashan. 952-935. (Persian)
- Office of Renovation and Development and Support Office of the Organization of Endowment and the Ministry of Foreign Affairs. (2017). **Familiarity with the Welfare and Charity Management System in France**. Tehran: Printing and Publishing Company; Organization of Endowments and Foreign Affairs. 167-1. (Persian)
- Qu, H., Steinberg, R. (2017). **"Charitable Giving in Nonprofit Service Associations: Identities, Incentives, and Gender Differences"**. Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly, 46(5): 1-22.
- Ramli, N.M., Muhamed, N.A. (2013). **"Good Governance Framework for Corporate Waqf: Towards Accountability Enhancement"**. Paper presented at proceedings of th World Universities' Islamic Philanthropy Conference, Kuala Lumpur. 124.
- Salimi, M. (2001). **"A look at waqf and its socio-economic effects"**. First edition, the Islamic Research Foundation of Astan Quds Razavi. 216. (Persian)
- Sanders, M., Smith, S. (2014). **"A warm glow in the afterlife? The determinants of charitable bequests"**. CMPO Working Paper Series, 14/326: 1-24.

- Scharf, K, Smith, S. (2014). **“Relational Warm Glow and Giving in Social Groups”**. CMPO Working Paper, 178.
- Shabani, Z, Roayee, F. (2015). **“Explaining the Beliefs, Values and Dimensions of Personality on Charity Alumni”**. Second National Conference and the First International Conference on Modern Research in the Humanities, Tehran, Institute of Managers of Idea Capital, Vieira. 1. [Persian].
- Shang, J., Croson, R. (2009). **“A field experiment in charitable contribution: The impact of social information on the voluntary provision of public goods”**. Economic Journal, 119 (540): 1422-1439.
- Shekari, A. (2012). **“The cultural and educational works of waqf in Islam and the development of its achievements”**. Proceedings of the Waqf National Conference (with emphasis on higher education), Kashan University. 557-570. (Persian)
- Smith, S, Windmeijer, F, Wright, E. (2014). Peer effects in charitable giving: Evidence from the (running) field. Economic Journal (forthcoming). 125(585): 1053-1071.
- Soetevent, A. (2005). Anonymity in Giving in a Natural Context - a Field Experiment in 30 Churches” Journal of Public Economics.89(11-12): 2301-232.
- Wang, L, Graddy, E. (2008). **Social Capital, Volunteering, and Charitable Giving**. 19(1): 23-42.
- Yadegari Naeeni, MR, Mahmoodi, A. (2016). **“The study of social, cultural and economic factors affecting the participation of supporters in the Orkam orthom committee of Imam Khomeini Relief Committee of Isfahan”**. International Congress of Humanities, Cultural Studies, Tehran, Center for the Empowerment of Social and Cultural Skills. (Persian)